

Ehdotus neuvoston direktiiviksi turvapaikanhakijoiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vähimmäisvaatimuksista

(2001/C 213 E/19)

KOM(2001) 181 lopull. — 2001/0091(CNS)

(Komission esittämä 18 päivänä toukokuuta 2001)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

poistaminen miesten ja naisten välillä sekä miesten ja naisten välisen tasa-arvon edistäminen.

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 63 artiklan ensimmäisen kohdan 1 alakohdan b alakohdan,

(6) Olisi säädettävä turvapaikanhakijoiden vastaanottoa koskevista vähimmäisvaatimuksista, jotka varmistavat heille tavanomaisissa olosuhteissa kohtuullisen elintason ja kaikissa jäsenvaltioissa tasavertaiset elinolosuhteet.

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

(7) Turvapaikanhakijoiden vastaanottoedellytysten yhdenmukaistamisen pitäisi vähentää turvapaikanhakijoiden liikkumista jäsenvaltiosta toiseen, mihin erilaiset vastaanottoolosuhteet johtavat.

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

(8) Turvapaikanhakijoiden elinolosuhteiden olisi kaikissa tapauksissa oltava kohtuulliset ja niitä olisi parannettava, kun katsotaan, että hakemus voidaan ottaa käsiteltäväksi eikä se ole ilmeisen perusteeton.

ottaa huomioon alueiden komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

(9) Vastaanottovaatimuksia olisi lisättävä ja niiden tasoa olisi kohennettava menettelyjen kestäessä pitkään, jos menettelyn kesto ei johdu turvapaikanhakijan epäsuotavasta käytöksestä.

(1) Turvapaikka-asioita koskeva yhteinen politiikka, johon sisältyy yhteinen eurooppalainen turvapaikkajärjestelmä, on olennainen osa Euroopan unionin tavoitetta muodostaa asteittain vapautteen, turvallisuuden ja oikeuteen perustuva alue, joka on avoin henkilöille, jotka olosuhteiden pakosta joutuvat oikeutetusti hakemaan suojelua yhteisöstä.

(10) Kun otetaan vastaan henkilöitä, joilla on erityisiä tarpeita, vastaanotossa olisi otettava huomioon nämä tarpeet.

(2) Eurooppa-neuvosto päätti Tampereella 15 ja 16 päivänä lokakuuta 1999 pidetyssä erityiskokouksessaan pyrkiä kohti yhteistä eurooppalaista turvapaikkajärjestelmää, joka perustuu 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehdyn, pakolaisten oikeusasemaa koskevan Geneven yleissopimuksen, sellaisena kuin se on muutettuna 31 päivänä tammikuuta 1967 tehdyllä New Yorkin pöytäkirjalla, täysimääräiseen ja kokonaisvaltaiseen soveltamiseen, ja näin noudattaa palauttamiskiellon periaatetta ja varmistaa, ettei ketään palauteta vainottavaksi.

(11) Säilöön otettujen hakijoiden vastaanotossa olisi otettava huomioon heidän tästä tilanteesta johtuvat tarpeensa.

(3) Tampereen Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaan yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän tulisi sisältää lyhyellä aikavälillä turvapaikanhakijoiden vastaanottoedellytyksiä koskevat vähimmäisvaatimukset.

(12) Sen varmistamiseksi, että noudatetaan menettelyllisiä vähimmäistakeita, joihin sisältyy mahdollisuus ottaa yhteyttä oikeusapua antaviin järjestöihin tai henkilöihin, oikeusapua antavien järjestöihin ja henkilöiden olisi päästävä kaikkiin majoituspaikkoihin.

(4) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet. Tämän direktiivin tarkoituksena on erityisesti varmistaa, että ihmisarvoa sekä turvapaikanhakijoiden ja heidän mukanaan tulevien perheenjäsenten oikeutta turvapaikkaan täysin kunnioitetaan ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 1 ja 18 artiklan soveltamista edistetään.

(13) Turvapaikanhakijoiden asianajajien tai muiden oikeudellisten neuvonantajien, Yhdistyneiden kansakuntien pakolaisasiain päävaltuutetun ja asianmukaisten valtiosta riippumattomien järjestöjen olisi päästävä kaikkiin paikkoihin, joihin turvapaikanhakijoita on majoitettu.

(14) Vastaanottojärjestelyjen väärinkäytön mahdollisuus olisi rajoitettava säätämällä niistä syistä, joiden perusteella turvapaikanhakijoiden vastaanottoedellytyksiä voidaan rajoittaa tai peruuttaa ne kokonaan.

(5) Perustamissopimuksen 2 artiklan ja 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti tämän direktiivin tavoitteena on eriarvoisuuden

(15) Olisi turvattava kansallisten vastaanottojärjestelyjen ja jäsenvaltioiden keskinäisen yhteistyön tehokkuus turvapaikanhakijoiden vastaanotossa.

- (16) Turvapaikka-asioita koskevat poliittiset ja yhteiskunnalliset näkemykset vaikuttavat yleisellä ja erityisesti paikallisyhteisöjen tasolla olennaisella tavalla turvapaikanhakijoiden elämänlaatuun. Näiden yhteisöjen ja vastaanottokeskusten sopusointuisia suhteita olisi sen vuoksi edistettävä.
- (17) Vähimmäisvaatimusten luonteeseen kuuluu, että jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön tai pitää voimassa suotuisampia säännöksiä kolmansien maiden kansalaisille ja kansalaisuudettomille henkilöille, jotka pyytävät kansainvälistä suojelua jäsenvaltiosta.
- (18) Näin ollen jäsenvaltioita kehoitetaan soveltamaan tämän direktiivin säännöksiä myös menettelyissä, joissa päätetään suojelun myöntämisestä muun kuin Geneven yleissopimuksen perusteella kolmansien maiden kansalaisille tai kansalaisuudettomille henkilöille, joita ei voida pitää pakolaisina.
- (19) Jäsenvaltioiden olisi säädettävä seuraamuksista, joita sovelletaan tämän direktiivin mukaisesti annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen.
- (20) Tämän direktiivin täytäntöönpanoa olisi arvioitava säännöllisesti.
- (21) Suunnitellun toiminnan tavoitetta, joka on turvapaikanhakijoiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevien vähimmäisvaatimusten laatiminen, ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan voidaan suunnitellun toiminnan vaikutukset ja laajuus huomioon ottaen saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistettujen toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisesti. Tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi,
- b) "turvapaikkahakemuksella" pyyntöä, jolla kolmannen maan kansalainen tai kansallisuudeton henkilö pyytää kansainvälistä suojelua jostakin jäsenvaltiosta ja jonka voidaan katsoa perustuvan siihen, että kyseinen henkilö on Geneven yleissopimuksen 1 artiklan A kohdassa tarkoitettu pakolainen. Kansainvälisen suojelun myöntämistä koskevia hakemuksia pidetään turvapaikkahakemuksina, paitsi jos kolmannen maan kansalainen tai kansallisuudeton henkilö nimenomaisesti pyytää muunlaista suojelua, jota voidaan pyytää erikseen;
- c) "hakijalla" tai "turvapaikanhakijalla" kolmannen maan kansalaista tai kansallisuudetonta henkilöä, joka on tehnyt turvapaikkahakemuksen, josta ei vielä ole tehty lopullista päätöstä. Lopullinen päätös on päätös, jonka suhteen on käytetty kaikki neuvoston direktiivin .../.../EY [pakolaisaseman myöntämistä tai peruuttamista koskevissa menettelyissä jäsenvaltioissa sovellettavista vähimmäisvaatimuksista] ⁽¹⁾ mukaiset muutoksenhakumahdollisuudet;
- d) "perheenjäsenillä", jos perhe oli jo muodostunut lähtömaassa, seuraavia hakijan perheenjäseniä:
- i) aviopuoliso tai avopuoliso, jolla on jatkuva suhde hakiin, jos avopuolisot rinnastetaan aviopuolisoihin sen jäsenvaltion lainsäädännössä, jossa hakemus jätettiin tai sitä käsitellään
- ii) edellä i alakohdassa tarkoitettujen puolisoitten tai hakijan lapset, jos nämä ovat naimattomia ja kyseisen henkilön huollettavana riippumatta siitä, ovatko he syntyneet avioliitosta tai avioliiton ulkopuolella tai onko heidät adoptoitu
- iii) muut perheenjäsenet, jos he ovat riippuvaisia hakijasta tai jos he ovat kärsineet erityisen vakavia traumoja tai ovat erityisen lääketieteellisen hoidon tarpeessa;

ON ANTANUT TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I LUKU

ASIASISÄLTÖ, MÄÄRITELMÄT JA SOVELTAMISALA

1 artikla

Asiasisältö

Tässä direktiivissä säädetään turvapaikanhakijoiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vähimmäisvaatimuksista.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) "Geneven sopimuksella" Genevessä 28 päivänä heinäkuuta 1951 tehtyä pakolaisten oikeusasemaa koskevaa yleissopimusta, sellaisena kuin se on täydennettyä 31 päivänä tammikuuta 1967 tehdyllä New Yorkin pöytäkirjalla;

- e) "mukana tulevilla perheenjäsenillä" hakijan perheenjäseniä, jotka oleskelevat samassa jäsenvaltiossa, jossa hakija on tehnyt turvapaikkahakemuksensa;
- f) "pakolaisella" henkilöä, joka täyttää Geneven yleissopimuksen 1 artiklan A kohdan edellytykset;
- g) "pakolaisasemalla" asemaa, jonka jäsenvaltio myöntää pakolaiseksi tunnustetulle henkilölle, joka tällä perusteella pääsee kyseisen jäsenvaltion alueelle;
- h) "tavanomaisella menettelyllä", "nopeutetulla menettelyllä", "menettelyllä, jossa selvitetään, otetaanko hakemus käsiteltäväksi" ja "muutoksenhakumenettelyllä" direktiivissä .../.../EY [pakolaisaseman myöntämistä tai peruuttamista koskevissa menettelyissä jäsenvaltioissa sovellettavista vähimmäisvaatimuksista] säädetyjä menettelyjä;

⁽¹⁾ KOM(2000) 578 lopull.

- i) "ilman huoltajaa tulevilla alaikäisillä" alle 18-vuotiaita henkilöitä, jotka saapuvat jäsenvaltioiden alueelle ilman heistä joko oikeuden tai vakiintuneen käytännön mukaisesti vastuussa olevaa aikuista, niin kauan kuin he eivät tosiasiallisesti ole tällaisen henkilön huostassa; tässä tarkoitetaan myös alaikäisiä, jotka jäävät ilman huoltajaa sen jälkeen, kun he ovat saapuneet jäsenvaltioiden alueelle;
- j) "vastaanottoedellytyksillä" kaikkia jäsenvaltioiden turvapaikanhakijoille tämän direktiivin mukaisesti myöntämiä toimenpiteitä;
- k) "aineellisilla vastaanottoedellytyksillä" vastaanottoedellytyksiä, joihin kuuluvat majoitus, ruoka ja vaatetus luontoisuorituksina, rahallisena etuutena tai maksukuponkien muodossa sekä päiväraha;
- l) "säilöönotolla" sitä, että jäsenvaltio sulkee turvapaikanhakijan rajatulle alueelle, kuten vankilaan, säilöönottokeskukseen tai lentokentän kauttakulkualueelle, jossa hakijan liikkumisvapautta on huomattavasti rajoitettu;
- m) "vastaanottokeskuksella" mitä tahansa paikkaa, jota käytetään yksinomaan turvapaikanhakijoiden ja heidän mukanaan tulevien perheenjäsenten joukkomajoitukseen;
- n) "säilöönottokeskuksella" mitä tahansa paikkaa, jota käytetään säilöön otettujen turvapaikanhakijoiden ja heidän mukanaan seuraavien perheenjäsentensä majoitukseen; tällä tarkoitetaan myös sellaisia vastaanottokeskuksia, joissa hakijoiden liikkumisvapaus on rajoitettu keskukseen.

3 artikla

Soveltamisala

1. Tätä direktiiviä on sovellettava kaikkiin kolmansien maiden kansalaisiin ja kansalaisuudettomiin henkilöihin, jotka hakevat turvapaikkaa jäsenvaltioiden rajalla tai niiden alueella, sekä heidän mukanaan tuleviin perheenjäseniin.

Direktiiviä on sovellettava myös, kun turvapaikkahakemuksen tutkinta tehdään osana menettelyä, jonka tarkoituksena on päättää hakijan oikeudesta tulla laillisesti jäsenvaltion alueelle.

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta jäsenvaltioiden edustustoille esitettyihin diplomaattista suojelua tai alueellista turvapaikkaa koskeviin pyyntöihin.

3. Jäsenvaltiot voivat päättää soveltaa tätä direktiiviä menettelyissä, joissa päätetään suojelun myöntämisestä muun kuin Geneven yleissopimuksen perusteella kolmansien maiden kansalaisille tai kansalaisuudettomille henkilöille, joita ei voida pitää pakolaisina.

4 artikla

Suotuisimmat säännökset

Jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön tai pitää voimassa turvapaikanhakijoiden vastaanottoedellytyksiä koskevia suotuisampia säännöksiä, kunhan ne ovat tämän direktiivin mukaisia.

II LUKU

VASTAANOTTOEDELITYKSIÄ KOSKEVAT YLEISET SÄÄNNÖKSET

5 artikla

Tiedottaminen

1. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava turvapaikanhakijoille sekä heidän mukanaan tuleville täysi-ikäisille perheenjäsenille etuudesta, joihin he ovat oikeutettuja, ja vastaanottoedellytyksiin liittyvistä velvollisuuksista, joita heidän on noudatettava, heti, kun he ovat jättäneet hakemuksensa.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakijat saavat tietoa erityistä oikeusapua antavista järjestöistä tai henkilöistä sekä järjestöistä, jotka voivat auttaa heitä saatavilla oleviin vastaanottoedellytyksiin liittyvissä asioissa. Tämä koskee myös terveydenhuoltoa, johon heillä on oikeus.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kullekin hakijan mukana tulevalle täysi-ikäiselle perheenjäsenelle ilmoitetaan yksityisesti oikeudesta tehdä oma erillinen turvapaikkahakemus.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitettut tiedot annetaan kirjallisesti ja mahdollisuuksien mukaan kielellä, jota hakijat ymmärtävät.

4. Hakijoille on tiedotettava kielikursseista ja vapaaehtoista paluuta koskevista järjestelyistä, kun sellaisia on tarjolla.

6 artikla

Asiakirja-aineisto

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakijoille ja kullekin mukana tulevalle täysi-ikäiselle perheenjäsenelle annetaan heidän omalla nimellään asiakirja, jossa todetaan heidän asemansa turvapaikanhakijana tai turvapaikanhakijan mukana tulevana täysi-ikäisenä perheenjäsenenä, heti, kun he ovat jättäneet hakemuksensa. Jos haltija saa liikkua vapaasti osalla kansallista aluetta tai koko kansallisella alueella, niin asiakirjassa on myös todettava, että haltija oleskelee sen jäsenvaltion, jossa hakemus on jätetty tai sitä käsitellään, alueella laillisesti. Asiakirjassa voidaan myös mainita haltijan oikeus fyysiseen ja psyykkiseen terveydenhuoltoon sekä hänen asemansa työmarkkinoilla.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ilman huoltajaa tuleville alaikäisille annetaan 1 kohdassa tarkoitettua asiakirjaa vastaava asiakirja.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitettujen asiakirjat ovat voimassa tai uusitaan siihen asti, kunnes hakijalle on ilmoitettu turvapaikkahakemusta koskevasta päätöksestä. Jäsenvaltioiden on säädettävä mahdollisuudesta uusia asiakirja niin, että se on voimassa muutoksenhakumenettelyn ajan, jos hakija on hakenut päätökseen muutosta tai päätös tutkitaan uudelleen viran puolesta niin, että hakijalle vastainen päätös kumotaan, tai jos hakija on saanut väliaikaisen päätöksen, jolla on lykkäävä vaikutus.

4. Jäsenvaltiot voivat olla soveltamatta tätä artiklaa turvapaikkahakemuksen tutkinnan aikana osana menettelyä, jonka tarkoituksena on päättää hakijan oikeudesta tulla laillisesti jäsenvaltion alueelle.

5. Jäsenvaltiot voivat myöntää turvapaikanhakijalle matkustusasiakirjan, jos vakavat humanitaariset syyt edellyttävät hänen läsnäoloaan toisessa valtiossa.

7 artikla

Liikkumisvapaus

1. Jäsenvaltioiden on annettava hakijoille ja heidän mukanaan tuleville perheenjäsenille yksilökohtainen vapaus liikkua alueellaan tai tietyllä alueella tässä artiklassa säädettyjen edellytysten mukaisesti.

2. Jäsenvaltiot eivät saa ottaa turvapaikanhakijoita säilöön ainoastaan sen vuoksi, että heidän turvapaikkahakemuksensa on tutkittava. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin ottaa turvapaikanhakijan säilöön tehdäkseen asiassa päätöksen direktiivin .../.../EY [pakolaisaseman myöntämistä tai peruuttamista koskeissa menettelyissä jäsenvaltioissa sovellettavista vähimmäisvaatimuksista] [...] artiklassa esitetyissä tapauksissa.

3. Jäsenvaltiot voivat rajoittaa hakijoiden ja heidän mukanaan tulevien perheenjäsenten vapautta liikkua kansallisen alueen erityisellä alueella ainoastaan, kun se on tarpeen tämän direktiivin panemiseksi täytäntöön tai turvapaikkahakemusten käsittelemiseksi nopeasti.

4. Edellä 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa jäsenvaltioiden on annettava turvapaikanhakijoille ja heidän mukanaan tuleville täysi-ikäisille perheenjäsenille mahdollisuus saada lupa poistua väliaikaisesti asuinalueeltaan henkilökohtaisista terveys- ja perhesyistä tai heidän hakemuksensa tutkintaan liittyvistä syistä. Väliaikaisia poistumispyyntöjä koskevat päätökset on tehtävä yksilöllisesti, objektiivisesti ja puolueettomasti, ja hakijalle vastaiset päätökset on perusteltava.

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakijoilla on oikeus saattaa 3 kohdan mukaisesti asetetut, liikkumisvapautta koskevat rajoitukset ja 4 kohdassa tarkoitettujen päätösten tuomioistuimen tutkittavaksi ja että heillä on mahdollisuus saada oikeusapua, jonka on maksutonta, jos heillä ei ole varaa maksaa siitä.

6. Jäsenvaltiot voivat vaatia niitä turvapaikanhakijoita, jotka voivat vapaasti valita asuinpaikkansa, ilmoittamaan toimivaltaisille viranomaisille osoitteensa ja ilmoittamaan näille viipymättä mahdollisista osoitteenmuutoksista.

8 artikla

Aineelliset vastaanottoedellytykset

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakijoille ja heidän mukanaan tuleville perheenjäsenille tarjotaan aineelliset vastaanottoedellytykset III luvun säännösten mukaisesti.

9 artikla

Perhe

Jäsenvaltioiden on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet perheyhteyden säilyttämiseksi alueellaan, jos hakijoita ja heidän mukanaan tulevia perheenjäseniä majoitetaan kyseisessä jäsenvaltiossa ja hakijat haluavat säilyttää perheyhteyden.

10 artikla

Terveydenhuolto

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että turvapaikanhakijat ja heidän mukanaan tulevat perheenjäsenet saavat fyysistä ja psyykkistä terveydenhuoltoa IV luvun säännösten mukaisesti.

11 artikla

Lääkärintarkastukset

Jäsenvaltiot voivat vaatia, että hakijoille tehdään lääkirintarkastus. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että lääkirintarkastuksen suorittavat toimivaltaiset laitokset käyttävät turvallisia ja ihmisarvoa kunnioittavia tutkimusmenetelmiä.

12 artikla

Alaikäisten koulutus ja opiskelu

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että turvapaikanhakijoiden alaikäiset lapset ja alaikäiset turvapaikanhakijat voivat käydä koulua samoin edellytyksin kuin jäsenvaltion kansalaiset, siihen asti kun heitä tai heidän vanhempiaan koskevaa karkottamispäätöstä ei tosiasiallisesti voida panna täytäntöön.

Jäsenvaltiot voivat rajoittaa mahdollisuutta koulunkäyntiin siten, että se koskee ainoastaan yhteiskunnan kustantamaa perusopetusta.

Alaikäisinä pidetään henkilöitä, jotka eivät ole jäsenvaltion, jossa hakemus jätettiin tai sitä käsitellään lainsäädännön mukaan täysi-ikäisiä. Jäsenvaltiot eivät voi kieltää henkilöä jatkamasta keskiasteen koulutusta vain siitä syystä, että hänestä on tullut täysi-ikäinen.

2. Kouluunpääsyä voidaan lykätä enintään 65 työpäivällä siitä päivästä, jona alaikäisen tai hänen vanhempiansa hakemus on jätetty.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitetuille alaikäisille tarjotaan kielikursseja, jos tavallinen koulunkäynti on mahdotonta, koska he eivät osaa kyseisen jäsenvaltion kieltä.

13 artikla

Työllistäminen

1. Jäsenvaltiot eivät saa kieltää hakijoilta eivätkä heidän mukanaan tulevilta perheenjäseniltä pääsyä työmarkkinoille kuutta kuukautta pidempään hakemuksen jättämisestä. Jäsenvaltioiden on säädettävä työmarkkinoille pääsyn edellytyksistä mainitun kuuden kuukauden jakson jälkeen.

2. Työmarkkinoille pääsyä ei saa peruuttaa pelkästään sillä perusteella, että hakemus on hylätty, jos henkilö on hakenut muutosta asiaansa koskevaan päätökseen ja muutoksenhaulla on lykkäävä vaikutus tai jos hakija on saanut päätöksen, jonka perusteella hänen sallitaan jäädä siihen jäsenvaltioon, jossa hakemus on jätetty tai sitä käsitellään, kunnes hakijalle vastaista päätöstä koskeva muutoksenhaku on käsitelty.

3. Hakijalta voidaan evätä pääsy työmarkkinoille, jos hakijan todetaan syyllistyneen 22 artiklassa tarkoitettuun epäsuotavaan käytökseen.

14 artikla

Ammatillinen koulutus

1. Jäsenvaltiot eivät saa kieltää hakijoilta eivätkä heidän mukanaan tulevilta perheenjäseniltä pääsyä ammatilliseen koulutukseen kuutta kuukautta pidempään hakemuksen jättämisestä. Jäsenvaltioiden on säädettävä ammatilliseen koulutukseen pääsyn edellytyksistä mainitun kuuden kuukauden jakson jälkeen.

2. Ammatilliseen koulutukseen pääsyä ei saa peruuttaa pelkästään sillä perusteella, että hakemus on hylätty, jos henkilö on hakenut muutosta asiaansa koskevaan päätökseen ja muutoksenhaulla on lykkäävä vaikutus tai jos hakija on saanut päätöksen, jonka perusteella hänen sallitaan jäädä siihen jäsenvaltioon, jossa hakemus on jätetty tai sitä käsitellään, kunnes hakijalle vastaista päätöstä koskeva muutoksenhaku on käsitelty.

3. Hakijalta voidaan evätä pääsy ammatilliseen koulutukseen, jos hakijan todetaan syyllistyneen 22 artiklassa tarkoitettuun epäsuotavaan käytökseen.

III LUKU

AINEELLISET VASTAANOTTOEDELLYTYKSET

15 artikla

Yleiset säännökset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että aineelliset vastaanottoedellytykset ovat hakijoiden ja heidän mukanaan tulevien perheenjäsenten saatavilla:

- tavanomaisen menettelyn aikana, sellaisen menettelyn aikana, jossa selvitetään, otetaanko hakemus käsiteltäväksi, ja nopeutetun menettelyn aikana siihen asti, kunnes ensimmäisestä hakijalle vastaisesta päätöksestä ilmoitetaan;
- muutoksenhakumenettelyjen aikana silloin, kun hakijalle vastaista päätöstä koskevalla muutoksenhaulla on lykkäävä vaikutus, kunnes muutoksenhaku koskevasta hakijalle vastaisesta päätöksestä ilmoitetaan;
- silloin, kun he ovat saaneet päätöksen, jonka perusteella heidän sallitaan jäädä sen jäsenvaltion rajalle tai alueelle, jossa hakemus on jätetty tai sitä käsitellään, kunnes hakijalle vastaista päätöstä koskeva muutoksenhaku on käsitelty.

2. Jäsenvaltioiden on säädettävä aineellisista vastaanottoedellytyksistä sen varmistamiseksi, että hakijoiden ja heidän mukanaan tulevien perheenjäsenten elintaso on riittävä terveyden ja hyvinvoinnin kannalta, sekä heidän perusoikeuksien suojaamiseksi.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että elintaso toteutuu myös sellaisten henkilöiden osalta, joilla on 23 artiklassa tarkoitettuja erityistarpeita, sekä säilöön otettujen henkilöiden osalta.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kyseisten erityistarpeiden määrittämisessä otetaan huomioon menettelyn kesto.

3. Aineelliset vastaanottoedellytykset voidaan antaa luontoisuorituksina, rahallisena etuutena tai maksukuponkeina.

4. Jäsenvaltiot voivat rajoittaa aineellisia vastaanottoedellytyksiä tai peruuttaa ne kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun hakijalle ja hänen mukanaan tuleville perheenjäsenille on myönnetty pääsy työmarkkinoille. Tällaisissa tapauksissa jäsenvaltioiden on myönnettävä heille elintarvikeavustus ja perusosiaaliturva niin kauan kuin he eivät ole taloudellisesti riippumattomia.

16 artikla

Asuminen

1. Asuminen on järjestettävä yhdellä seuraavista tavoista tai niitä yhdistämällä:

- tiloissa, jotka on varustettu nimenomaan hakijoiden ja heidän mukanaan tulevien perheenjäsenten majoittamista varten heidän hakemuksensa käsittelyn ajaksi sellaisen menettelyn yhteydessä, jonka tarkoituksena on ratkaista, onko heillä oikeus tulla laillisesti jäsenvaltion alueelle;

- b) vastaanottokeskuksissa;
- c) yksityiskodeissa, erillisissä asunnoissa tai hotelleissa;
- d) myöntämällä hakijoille rahallinen avustus tai maksukupongi, joka on riittävä majoituksen saamiseen yksityisillä markkinoilla.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitetuilla tavoilla majoitetuilla hakijoilla ja heidän mukanaan tulevilla perheenjäsenillä on

- a) mahdollisuus saada ensiapuluonteista fyysistä ja psyykkistä terveydenhoitoa ja välittömästi tarvitsemaansa hoitoa;
- b) perhe-elämän suoja ja yksityisyyden suoja;
- c) mahdollisuus pitää yhteyttä ulkomaailmaan, ainakin sukulaisiin, oikeudellisiin avustajiin, YK:n pakolaisasiain päävaltuutetun edustajiin ja alalla toimiviin valtiosta riippumattomiin järjestöihin.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakijoilla ja heidän mukanaan tulevilla perheenjäsenillä on sukupuolisen koskemattomuuden suoja 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuissa tiloissa.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakijoiden alaikäiset lapset tai alaikäiset hakijat majoitetaan yhdessä vanhempiensa kanssa tai muun aikuisen perheenjäsenen kanssa, joka on heistä vastuussa joko lain tai vakiintuneen käytännön mukaan. Hakijoiden alaikäisten lasten tai alaikäisten hakijoiden, joilla on siinä jäsenvaltiossa, jossa hakemus on jätetty tai sitä käsitellään, täysi-ikäisiä perheenjäseniä, jotka ovat heistä vastuussa, on voitava asua perheenjäsentensä luona koko sen ajan kun he oleskelevat maassa.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakijoita siirretään yhdestä majoituspaikasta toiseen ainoastaan silloin, kun se on tarpeen heidän hakemuksensa käsittelyn vuoksi tai turvallisuussyistä. Jäsenvaltioiden on annettava hakijoille mahdollisuus ilmoittaa oikeudellisille avustajilleen siirrosta ja uudesta majoituspaikasta.

5. Vastaanottokeskusten henkilöstöllä on turvapaikanhakijoiden ja heidän mukanaan tulevien perheenjäsenten ominaisuuksien ja erityistarpeiden vuoksi oltava erityiskoulutus tai soveltuva työkokemus. Heitä sitoo salassapitovelvollisuus.

6. Jäsenvaltiot voivat ottaa hakijat mukaan päättämään vastaanottokeskusten aineellisista voimavaroista ja ilmapiiriin vaikuttavista tekijöistä muodostamalla heidän keskuudestaan valittuja neuvoo-antavia elimiä tai neuvostoja, joissa on molempien sukupuolten edustajia tasapuolisesti.

7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että turvapaikanhakijoiden oikeudelliset avustajat tai muut oikeudelliset neuvonantajat,

YK:n pakolaisasioiden päävaltuutetun edustajat ja alalla toimivat valtiosta riippumattomat järjestöt pääsevät kaikkiin majoitus-tiloihin. Näiden henkilöiden pääsyä majoitustiloihin voidaan rajoittaa ainoastaan keskusten ja hakijoiden turvallisuuteen liittyvistä syistä.

8. Edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen majoituksen on oltava hakijoiden ja heidän mukanaan tulevien perheenjäsenten käytettävissä, kun heidän on odotettava vähintään 12 tuntia päätöstä siitä, onko heillä oikeus päästä alueelle.

17 artikla

Avustusten tai maksukuponkien enimmäismäärä

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että aineelliset vastaanottoedellytykset kattavien avustusten tai maksukuponkien kokonaismäärä on riittävä, jotta hakijat ja heidän mukanaan tulevat perheenjäsenet eivät vajoa köyhyyteen.

Sellaisissa tapauksissa, joissa avustuksiin tai maksukuponkeihin oikeutetut hakijat saavat asua sukulaisten tai ystävien luona, jäsenvaltiot voivat antaa heille 50 prosenttia avustuksista tai maksukupongeista, joihin heillä on oikeus tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi säädetyn kansallisen lainsäädännön mukaan.

2. Jäsenvaltiot voivat päättää olla maksamatta päivärahaa silloin, kun turvapaikanhakijat on otettu säilöön.

18 artikla

Aineellisia vastaanottoedellytyksiä koskevat valitukset ja riidat

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakijoilla ja heidän mukanaan tulevilla perheenjäsenillä on pääsy riippumattomaan virastoon, joka voi käsitellä valituksia ja sovittaa riitoja, jotka koskevat 15, 16 ja 17 artiklassa säädettyjä aineellisia vastaanottoedellytyksiä.

19 artikla

Osallistuminen kustannuksiin

1. Jäsenvaltiot voivat vaatia hakijoita, joilla on siihen varaa, osallistumaan aineellisten vastaanottoedellytystensä kustannuksiin tai maksamaan ne kokonaan itse. Päätökset siitä, että aineellisia vastaanottoedellytyksiä ei anneta maksutta on tehtävä yksilöllisesti, objektiivisesti ja puolueettomasti, ja ne on perusteltava.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakijoilla on oikeus saattaa 1 kohdassa tarkoitettujen päätösten tuomioistuimen tutkittavaksi ja että heillä on mahdollisuus saada oikeusapua.

IV LUKU

FYYSINEN JA PSYKKINEN TERVEYDENHUOLTO

20 artikla

Fyysinen ja psyykinen terveydenhuolto tavanomaisten menettelyjen aikana

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakijat ja heidän mukanaan tulevat perheenjäsenet saavat yleislääkärin antamaa hoitoa, psyykkistä hoitoa ja välittömästi tarvittavaa terveydenhoitoa:
  - a) tavanomaisen menettelyn aikana, kunnes ensimmäisestä hakijalle vastaisesta päätöksestä ilmoitetaan;
  - b) muutoksenhakumenettelyjen aikana silloin, kun hakijalle vastaisesta päätöstä koskevalla muutoksenhaulla on lykkäävä vaikutus, kunnes muutoksenhakua koskevasta hakijalle vastaisesta päätöksestä ilmoitetaan;
  - c) silloin, kun hakijat ja heidän mukanaan tulevat perheenjäsenet ovat saaneet päätöksen, jonka perusteella heidän salitaan jäädä sen jäsenvaltion rajalle tai alueelle, jossa hakemus on jätetty tai sitä käsitellään, kunnes ensimmäistä hakijalle vastaista päätöstä koskeva muutoksenhaku on käsitelty.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa jäsenvaltioiden on täytettävä niiden turvapaikanhakijoiden ja heidän mukanaan tulevien perheenjäsenten erityistarpeet, jotka ovat raskaana olevia naisia, alaikäisiä, psyykkisesti tai fyysisesti vammautuneita taikka raiskauksen tai muun sukupuolisen väkivallan uhreja.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja tilanteita varten jäsenvaltioiden on säädettävä, millä edellytyksillä hakijat ja heidän mukanaan tulevat perheenjäsenet saavat terveydenhoitoa, jonka tarkoituksena on ehkäistä aiemmin todetun sairauden paheneminen.
4. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa jäsenvaltiot voivat vaatia sellaisia hakijoita, joilla on varaa siihen, osallistumaan fyysisen ja psyykkisen terveydenhoitonsa kustannuksiin tai maksamaan ne kokonaan itse. Päätökset siitä, että fyysistä ja psyykkistä terveydenhoitoa ei anneta maksutta on tehtävä yksilöllisesti, objektiivisesti ja puolueettomasti, ja ne on perusteltava.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakijoilla on oikeus saattaa 4 kohdassa tarkoitettut päätökset tuomioistuimen tutkittavaksi ja että heillä on mahdollisuus saada oikeusapua.

21 artikla

Fyysinen ja psyykinen terveydenhuolto muiden menettelyjen aikana

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakijoilla ja heidän mukanaan tulevilla perheenjäsenillä on mahdollisuus saada ensiapuluonteista fyysistä ja psyykkistä terveydenhoitoa ja välittömästi tarvittavaa hoitoa sen menettelyn aikana, jossa selvitetään, otetaanko hakemus käsiteltäväksi, nopeutetun menettelyn aikana ja sellaisen menettelyn yhteydessä, jonka tarkoituksena on ratkaista, onko heillä oikeus tulla laillisesti jäsenvaltion alueelle.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa jäsenvaltioiden on täytettävä niiden turvapaikanhakijoiden ja heidän mukanaan tulevien perheenjäsenten erityistarpeet, jotka ovat raskaana olevia naisia, alaikäisiä, psyykkisesti tai fyysisesti vammautuneita taikka raiskauksen tai muun sukupuolisen väkivallan uhreja.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja tilanteita varten jäsenvaltioiden on säädettävä, millä edellytyksillä hakijat ja heidän mukanaan tulevat perheenjäsenet saavat terveydenhoitoa, jonka tarkoituksena on ehkäistä aiemmin todetun sairauden paheneminen.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos päätöstä jättää hakemus käsittelemättä ilmeisen perusteettomana ei ole tehty 65 työpäivän kuluessa hakemuksen jättämisestä, hakijoilla ja heidän mukanaan tulevilla perheenjäsenillä on sama mahdollisuus terveydenhuoltoon kuin tavanomaisen menettelyn aikana.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, jos muutoksenhakua koskevaa päätöstä ei ole tehty 65 päivän kuluessa siitä, kun muutoksenhausta on annettu ilmoitus, sen menettelyn, jossa selvitetään, otetaanko hakemus käsiteltäväksi, aikana ja nopeutetun menettelyn aikana, että hakijoilla ja heidän mukanaan tulevilla perheenjäsenillä on sama mahdollisuus terveydenhuoltoon kuin tavanomaisen menettelyn aikana.
6. Jäsenvaltiot voivat vaatia hakijoita, joilla on siihen varaa, osallistumaan fyysisen ja psyykkisen terveydenhuoltonsa kustannuksiin tai maksamaan ne kokonaan itse. Päätökset siitä, että fyysistä ja psyykkistä terveydenhoitoa ei anneta maksutta on tehtävä yksilöllisesti, objektiivisesti ja puolueettomasti, ja ne on perusteltava.
7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakijoilla on oikeus saattaa 6 kohdassa tarkoitettut päätökset tuomioistuimen tutkittavaksi ja että heillä on mahdollisuus saada oikeusapua.

V LUKU

VASTAANOTTOEDELLYTYSTEN RAJOITTAMINEN TAI PERUUTTAMINEN

22 artikla

Vastaanottoedellytysten rajoittaminen tai peruuttaminen epäsuotavan käytöksen vuoksi

1. Jäsenvaltiot voivat rajoittaa vastaanottoedellytyksiä tai peruuttaa ne,

a) jos turvapaikanhakija on kadonnut tai vähintään 30 työpäivän ajan ilman perusteltua syytä laiminlyönyt ilmoittautumisvelvollisuutensa tai ei ole noudattanut pyyntöä toimittaa tietoja tai kutsua saapua henkilökohtaiseen haastatteluun. Kun kadonnut hakija on jäljitetty tai hän ilmoittautunut vapaaehtoisesti asianomaiselle viranomaiselle katoamisensa jälkeen, tehdään perusteltu päätös, joka perustuu katoamisen syihin, vastaanottoedellytysten myöntämisestä uudelleen kokonaan tai osittain. Menettelyn kestosta johtuvia vastaanottoedellytyksiä ei myönnetä;

b) jos hakija peruuttaa hakemuksensa;

c) jos hakija on kätkenyt varojaan ja saanut näin ollen aiheutonta etua myönnettyistä aineellisista vastaanottoedellytyksistä;

d) jos hakijaa pidetään uhkana kansalliselle turvallisuudelle tai jos on vakavaa aiheutta epäillä, että hakija on tehnyt sotarikoksen tai -rikoksia taikka rikoksen tai rikoksia ihmisyyttä vastaan tai jos turvapaikkahakemuksen käsittelyn yhteydessä on ilmeisen vakavia syitä katsoa, että hakijaan on sovellettava Geneven yleissopimuksen 1 artiklan F kohdassa mainittuja perusteita.

2. Jäsenvaltiot voivat rajoittaa aineellisia vastaanottoedellytyksiä tai peruuttaa ne,

a) jos hakija tai hänen mukanaan tuleva perheenjäsen on toistuvasti käyttäytynyt väkivaltaisesti tai uhkaavasti vastaanottokeskuksessa tehtäviään hoitavia henkilöitä kohtaan tai muita keskuksissa oleskelevia henkilöitä kohtaan;

b) jos hakija tai hänen mukanaan tuleva perheenjäsen ei noudata päätöstä, jossa heidän edellytetään oleskelevan asianomaisen viranomaisen määräämässä paikassa.

3. Jäsenvaltiot voivat rajoittaa aineellisia vastaanottoedellytyksiä silloin, kun hakija estää huostassaan olevia alaikäisiä käymästä koulua tai osallistumasta joillekin tavanomaiseen opinto-ohjelmaan kuuluville tunneille.

4. Edellä 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen vastaanottoedellytysten rajoittamista tai peruuttamista koskevien päätösten on perustuttava yksinomaan asianomaisen henkilön henkilökohtaiseen käytökseen ja suhteellisuusperiaatteeeseen. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että nämä päätökset tehdään yksilöllisesti, objektiivisesti ja puolueettomasti, ja ne on perusteltava.

5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että hakijoilla on oikeus saattaa tässä artiklassa tarkoitettut päätökset tuomioistuimen tutkittavaksi ja että heillä on mahdollisuus saada oikeusapua maksutta, jos heillä ei ole varaa maksaa siitä.

6. Ensiapuluonteista terveydenhoitoa ja välittömästi tarvittavaa hoitoa ei saa rajoittaa eikä peruuttaa.

VI LUKU

HENKILÖT, JOILLA ON ERITYISTARPEITA

23 artikla

Peruseriaate

1. Jäsenvaltioiden on otettava huomioon sellaisten henkilöiden erityistilanne, joilla on erityistarpeita, kuten alaikäiset, ilman huoltajaa tulevat alaikäiset, vammaiset, vanhukset, raskaana olevat naiset, yksinäiset naiset, jotka ovat kohdanneet lähtömaassa merkittävää lakiin perustuvaa sukupuoleen liittyvää syrjintää, yksinhuoltajat alaikäisine lapsineen ja seksuaalisen väkivallan tai hyväksikäytön uhrit, kansallisessa lainsäädännössään, jolla pannaan lukujen III, IV ja V aineellisia vastaanottoedellytyksiä sekä fyysistä ja psyykkistä terveydenhuoltoa koskevat säännökset täytäntöön.

2. Edellä mainittua 1 kohtaa sovelletaan yksinomaan henkilöihin, joilla on todettu olevan erityistarpeita, kun heidän tilanteensa on arvioitu yksilöllisesti.

24 artikla

Alaikäiset

1. Jäsenvaltioiden on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu pannaan täytäntöön tämän direktiivin alaikäisiä koskevia säännöksiä.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikenlaisten väärinkäytösten, laiminlyöntien, hyväksikäytön, kidutuksen tai julman, epäinhimillisen ja halventavan kohtelun uhriksi joutuneille tai aseellisista selkkauksista kärsineille alaikäisille annetaan kuntoutusta. Toipumisen ja uudelleen yhteiskuntaan sopeutumisen helpottamiseksi on kehitettävä soveltuvia mielen-terveyspalveluita ja tarvittaessa annettava pätevää psyykkistä ja sosiaalista neuvontaa.

25 artikla

Ilman huoltajaa tulevat alaikäiset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ilman huoltajaa tulevalle alaikäiselle nimitetään mahdollisimman nopeasti holhooja, jonka on varmistettava, että alaikäisen tarpeet todella täytetään pantaessa tämän direktiivin säännöksiä täytäntöön. Asianomaisten sosiaaliviranomaisten on säännöllisesti tarkistettava tilanne.

2. Ilman huoltajaa tulevat alaikäiset turvapaikanhakijat on siitä lähtien, kun heille myönnetään pääsy jäsenvaltion alueelle, siihen asti, kunnes heidän on lähdettävä siitä jäsenvaltiosta, jossa hakemus jätettiin tai sitä käsitellään sijoitettava ensisijaisesti

- a) täysi-ikäisten perheenjäsenten luokse;
- b) sijoitusperheeseen;
- c) alaikäisten majoittamiseen tarkoitettuihin keskuksiin;
- d) muuhun alaikäisille soveltuvaan majoitukseen.

Sisarukset on pidettävä yhdessä. Ilman huoltajaa tulevien alaikäisten asuinjärjestelyjä koskevat muutokset on rajoitettava mahdollisimman vähiin.

3. Jäsenvaltioiden on yritettävä jäljittää ilman huoltajaa tulleiden alaikäisten perheenjäsenet mahdollisimman nopeasti, jos se on lapsen edun mukaista. Silloin kun alaikäisen tai hänen läheisten sukulaistensa elämä tai koskemattomuus saattaa olla uhattuna, varsinkin jos sukulaiset ovat jääneet lähtömaahan, on huolellisesti varmistettava, että kyseisiä henkilöitä koskevien tietojen keruu, käsittely ja välittäminen tapahtuu luottamuksellisesti heidän turvallisuuttaan vaarantamatta.

4. Ilman huoltajaa tulevien alaikäisten parissa työskentelevien henkilöiden on saatava sopiva koulutus, joka vastaa näiden alaikäisten tarpeita.

26 artikla

Kidutuksen ja järjestelmällisen väkivallan uhrit

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kidutuksen, järjestelmällisen väkivallan, raiskauksen ja muun sukupuoleen liittyvän väkivallan tai muiden vakavien väkivaltaisuuksien uhrit majoitetaan tarvittaessa erityisiin keskuksiin, jotka on tarkoitettu traumaamoja saaneille henkilöille, tai että he pääsevät osallistumaan erityisiin kuntoutusohjelmiin. Traumaperäisestä stressireaktiosta kärsiville henkilöille on tarvittaessa annettava mahdollisuus käyttää erityisiä mielenterveys- palveluja.

VII LUKU

VASTAANOTTOJÄRJESTELYJEN TEHOSTAMINEN

27 artikla

Yhteistyö

1. Tämän direktiivin täytäntöönpanon edellyttämää hallinnollista yhteistyötä varten kunkin jäsenvaltion on nimitettävä kansallinen yhteysviranomainen ja toimitettava tämän osoite komissiolle, joka toimittaa sen muille jäsenvaltioille. Jäsenvaltioiden on toteutettava yhteistyössä komission kanssa aiheelliset toimenpiteet, jotta toimivaltaiset viranomaiset voivat toimia suoraan yhteistyössä, muun muassa vierailujen järjestämiseksi, ja vaihtaa keskenään tietoja.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle säännöllisesti ja mahdollisimman nopeasti tiedot vastaanottoedellytysten kattamien henkilöiden lukumäärästä, sukupuolesta ja iästä sekä täydelliset tiedot 6 artiklassa tarkoitettujen asiakirjojen tyy-
pistä, nimestä ja muodosta.

28 artikla

Yhteensovittaminen

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisten viranomaisten ja muiden kansallis- tai paikallistason turvapaikanhakijoiden vastaanottajien, myös valtiosta riippumattomien järjestöjen toiminta yhteensovitetaan tämän direktiivin mukaisesti.

29 artikla

Paikallisyhteisöt

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toteutetaan aiheelliset toimenpiteet, joiden avulla voidaan edistää sopusointuisia suhteita paikallisyhteisöjen ja niiden alueella sijaitsevien vastaanottokeskusten välillä, jotta voidaan välttää turvapaikanhakijoihin kohdistuva rasittava ja sukupuolinen syrjintä ja muukalaisvihaa ilmentävät teot.

30 artikla

Järjestelmän ohjaus, seuranta ja valvonta

Jäsenvaltioiden on annettava säännöt, jotka koskevat vastaanottoedellytysten ohjaamista, seuranta- ja valvontaa, sen varmistamiseksi, että

- a) ne vastaavat kansallisen vastaanottojärjestelmän vastaanottoedellytyksiä;
- b) kaikkien keskusten palvelut vastaavat toisiaan;
- c) asianomaisella henkilöstöllä on riittävä koulutus.

Kyseisissä säännöissä on säädettävä 18 artiklassa tarkoitettua virastosta, säännöllisistä tarkastuksista, vastaanottoedellytyksiä koskevista suuntaviivoista ja toimenpiteistä vastaanottojärjestelmän mahdollisten puutteiden korjaamiseksi.

31 artikla

Henkilöstö ja varat

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava aiheelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että viranomaisilla ja tätä direktiiviä noudattavien järjestöjen edustajilla on riittävä peruskoulutus sekä miestä että naispuolisten hakijoiden ja heidän mukanaan tulevien perheenjäsenten tarpeisiin vastaamiseksi.

2. Jäsenvaltioiden on myönnettävä riittävät varat tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettujen kansallisten säädösten yhteydessä.

VIII LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

32 artikla

Syrjintäkielto

Jäsenvaltioiden on pantava tämän direktiivin säännökset täytäntöön ilman sukupuoleen, rotuun, ihonväriin, etniseen tai yhteiskunnalliseen alkuperään, geneettisiin ominaisuuksiin, kieleen, uskontoon tai vakaumukseen, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, kansalliseen vähemmistöön kuulumiseen, omaisuuteen, syntyperään, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvaa syrjintää.

33 artikla

Kertomukset

Komissio toimittaa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2004 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta jäsenvaltioissa ja tekee tarvittaessa ehdotuksia sen muuttamisesta.

Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle kaikki tämän kertomuksen laatimista varten tarvittavat tiedot, myös 27 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut tilastotiedot ja tiedot 29 artiklassa tarkoitettujen toimien tuloksesta, viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2004.

Kertomuksen esittämisen jälkeen komissio laatii vähintään viiden vuoden välein Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän direktiivin soveltamisesta jäsenvaltioissa.

34 artikla

Seuraamukset

Jäsenvaltioiden on säädettävä seuraamusjärjestelmästä, jota sovelletaan tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen ja toteutettava seuraamusten täytäntöönpanon varmistamiseksi kaikki tarvittavat toimenpiteet. Säädettyjen seuraamusten on oltava tehokkaita, suhteellisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava näistä säännöksistä komissiolle viimeistään 35 artiklassa säädettyyn päivään mennessä ja ilmoitettava niiden muutokset mahdollisimman pian.

35 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2002. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tämän direktiivin täytäntöönpanoon liittyvien kansallisen lainsäädännön keskeiset säännökset kirjallisina komissiolle.

36 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

37 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.